COFNODION Y GRŴP TRAWSBLEIDIOL

Dyddiad y cyfarfod:	13.07.2022
Lleoliad:	Microsoft Teams

YN BRESENNOL:

Enw:	Teitl:
Laura Anne Jones AS	Aelod rhanbarthol dros Ddwyrain De Cymru a Chadeirydd y Grŵp Trawsbleidiol ar Chwaraeon
Mike Hedges AS	Aelod etholaethol dros Ddwyrain Abertawe
Alun Davies AS	Aelod etholaethol dros Flaenau Gwent
Heledd Fychan AS	Aelod rhanbarthol dros Ganol De Cymru
Tom Giffard AS	Aelod rhanbarthol dros Dde Orllewin Cymru
Simon Johnson	Prif Swyddog Gweithredol Tennis Cymru
Matt Adams	Rheolwr Calon Tysul
Matthew Williams	Pennaeth Polisi a Chyfathrebu Cymdeithas Chwaraeon Cymru
Emilia Douglass	Staff cymorth Aelod i Laura Anne Jones AS
Ryland Doyle	Staff cymorth Aelod i Mike Hedges AS
Stephanie Grimshaw	Staff cymorth Aelod i David Rees AS
Jena Quilter	Ymchwilydd Grŵp i'r Ceidwadwyr Cymreig
Curtis Shea	Staff cymorth Aelod i Darren Miller AS
Shah Almon Shumon	Staff cymorth Aelod i John Griffiths AS
Alex Sims	Staff cymorth Aelod i Jenny Rathbone AS

YMDDIHEURIADAU:

COFNODION Y GRŴP TRAWSBLEIDIOL

Enw:	Teitl:
Samuel Kurtz AS	
Delyth Jewell AS	
Llyr Gruffydd AS	
Jack Sergeant AS	
Luke Fletcher AS	
David Rees AS	
Jenny Rathbone AS	

CRYNODEB O'R CYFARFOD:

Laura Anne Jones (LAJ): Croesawodd Laura y grŵp, gan amlinellu nad yw'r cyfleusterau chwaraeon yng Nghymru wedi cael cyllid ar raddfa fawr ers X o flynyddoedd. Nododd ei bod yn bwysig bod cyfleusterau llawr gwlad a phroffesiynol yn cael sylw ac ein bod yn adeiladu ar y gwaith hwn.

LAJ: Croesawodd y gwestai cyntaf, Matt Adams, gan wahodd ef i siarad.

Matt Adams (MA): Cyflwynodd ei hun fel rheolwr Calon Tysul, canolfan hamdden gymunedol yn Llandysul, Ceredigion, a ffurfiwyd yn 2017 ar ôl i Gyngor Sir Ceredigion drosglwyddo perchnogaeth 'Canolfan Hamdden Llandysul' i Ymddiriedolwyr Canolfan Dŵr Llandysul.

Adeiladwyd yr adeilad ei hun yn y 70au ac mae hyn wedi creu problemau o ran costau cynnal gan nad yw'r adeilad wedi'i inswleiddio. Enillodd y ganolfan warged bach yn ei thrydedd flwyddyn ond mae prisiau cynyddol tanwydd a thrydan wedi cael effaith sylweddol ar y ganolfan.

Yn 2018/19, roedd costau cynnal y ganolfan tua £6000 y flwyddyn. Ond erbyn hyn, y gost a ragwelir yw £12,000.

Er bod y safle wedi goroesi drwy gyfnod y cyfyngiadau symud, cafodd y gost o gau'r ganolfan am naw mis effaith andwyol.

MA: Yn ddiweddar, cynhaliodd y ganolfan gyfarfod brys ar sut i liniaru'r costau rhagweledig a fydd yn dyblu dros fisoedd y gaeaf. Canlyniad y cyfarfod oedd y dylid lleihau'r oriau agor, i lawr o 50 awr yr wythnos, sef y trefniant blaenorol.

Mae hyn yn peri pryder arbennig iddynt gan eu bod yn cynnal gwersi i 350 o blant y mis a 150 o ysgolion cynradd. Hefyd, iaith y ddarpariaeth yw'r Gymraeg, sy'n bwysig ar gyfer hyrwyddo diwylliant Cymru.

COFNODION Y GRŴP TRAWSBLEIDIOL

LAJ: Gofynnodd Laura a oedd gan unrhyw un gwestiynau pellach?

Alun Davies (AD): Pwysleisiodd Alan fod ganddo ddiddordeb yn effaith yr argyfwng costau byw a'i fod yn deall ei bod yn anodd cynyddu costau gwersi gan y byddai hyn yn arwain at waharddiadau, a holodd **MA** sut y maent yn bwriadu mynd i'r afael â'r costau cynyddol hyn?

MA: Mae gwersi nofio fel arfer yn costio £22 y mis am wers hanner awr bob wythnos. Mae'r rhain wedi aros yr un fath ers pedair blynedd. Nawr, gyda biliau cynyddol, maen nhw wedi codi'r pris i £25 y mis. Nid yw costau aelodaeth wedi cynyddu oherwydd eu bod yn cynhyrchu ychydig o refeniw. Mae gwersi nofio yn denu £8000 y mis, ac mae'r biliau ar hyn o bryd (ond yn sicr o godi) yn £7000 ond nid yw hyn yn cynnwys costau eraill megis staffio.
Matthew Williams (MW): Esboniodd wrth y grŵp nad yw'r broblem hon yn unigryw, ond yn hytrach ei bod yn berthnasol i'r diwydiant cyfan.

Mike Hedges (MH): Sut mae'r dull hwn yn cymharu ag ymddiriedolaethau a darparwyr eraill? A oes cyfle i'r cyngor neu sefydliadau eraill sy'n rhoi grantiau ddarparu grantiau tymor byr?

MA: Dywedodd wrth y grŵp ei fod nhw wedi mynd at ddau gyllidwr lleol, a bod un ohonynt yn fferm wynt yn yr ardal a dderbyniodd ei gais ar y funud olaf. Fodd bynnag, nododd fod y fferm wynt bron wedi gwario ei chyllid yn llawn ar gyfer eleni.

Dywedodd wrth y grŵp ei fod nhw hefyd wedi gofyn am gyllid unigol preifat ond mai dewis olaf oedd hwn.

Mae cynlluniau ar waith i wella'r adeilad mewn dau gam. Y cyntaf yw gwella'r goleuadau a'r gwresogi o ynni adnewyddadwy. Yr ail gam hirdymor yw adeiladu system insiwleiddio oherwydd ar hyn o bryd, mae angen o leiaf 10 o bobl ar gyfer pob gwers i adennill y costau ynni am wers awr o hyd ynghyd â'r costau gweithredu sylfaenol i'w gwneud yn ymarferol.

Alex Sims (AS): Gofynnodd i MA ddarparu manylion am y cynlluniau i ddefnyddio ynni adnewyddadwy gan fod tystiolaeth sy'n awgrymu nad yw pŵer solar yn ddigonol. Hefyd, darparodd wybodaeth am gyllid y Llywodraeth ar gyfer cynyddu'r gwaith adeiladu, y gellid ei ystyried.

MA: Cadarnhaodd y byddai'n anfon y cynlluniau hyn at y grŵp (NODER: mae'r manylion ynghlwm wrth y cofnodion).

COFNODION Y GRŴP TRAWSBLEIDIOL

MW: Cadarnhaodd fod pryder traws-sectoraidd am gynnydd enfawr mewn costau ynni na ellir eu bodloni yn y tymor byr. Mae gan lawer o bobl yn y sector gynlluniau tymor canolig a hir i ddechrau defnyddio ynni adnewyddadwy ond y problemau uniongyrchol y maen nhw'n cael trafferth â nhw yw'r cynnydd o 50-300% mewn costau yn y sector.

LAJ: Gofynnodd i'r grŵp a oeddent am drafod unrhyw beth pellach?
Diolchodd i Matt Adams am sgwrsio, ac fe'i gwahoddwyd i gloi'r sesiwn.

MA: Diolchodd i'r grŵp am wrando. Anogodd MA yr aelodau i ystyried cefnogi'r canolfannau hamdden cymunedol bach gan fod 80% o byllau nofio Cymru dros 20 mlwydd oed.
LAJ: Roedd LAJ yn awyddus i gymryd egwyl hanner ffordd drwy'r sesiwn i rannu ymddiheuriadau gan yr aelodau a ganlyn:

- Samuel Kurtz AS
- Delyth Jewell AS
- Llyr Gruffydd AS
- Jack Sergeant AS
- Luke Fletcher AS
- David Rees AS

LAJ: Symudodd ymlaen i'r gwestai nesaf, Simon Johnson.

Simon Johnson (SJ): Cyflwynodd ei hun fel Prif Swyddog Gweithredol Tennis Cymru, ers 2019, a chyflwynodd rai ystadegau am dennis yng Nghymru.
Mae 1000 o gyrtiau tenis ym mhob un o'r 22 Awdurdod Lleol.

SJ: Mae tri sector sy'n datblygu ar gyfer Tennis Cymru:

1. Ysgolion ac addysg: 300-350 o gyrtiau o fewn ysgolion uwchradd. Eu nod yw Rhaglen Ysgolion yr Unfed Ganrif ar Hugain sydd am gynnwys tennis ar y cwricwlwm, cynnig addysg o ansawdd da ac offer am ddim. Maent yn dymuno optimeiddio cyfleusterau i alluogi cymunedau lleol i gael mynediad atynt y tu allan i oriau ysgol.
   Amlygwyd i'r grŵp eu bod yn datblygu Cynllun Cyfleusterau Cenedlaethol.

2. Parciau cyhoeddus: 300 o gyrtiau mewn parciau cyhoeddus sydd angen eu huwchraddio'n strategol. Yn y gorffennol, roedd ceidwaid a oedd yn trefnu digwyddiadau ac archebion. Mae angen buddsoddi arian mewn seilwaith technoleg er mwyn sicrhau cynaliadwyedd a system archebu hawdd i'r cyhoedd. Chwilio am fuddsoddiadau.

3. Clybiau Tenis - Rhwydwaith o 100 o glybiau a chanolfannau gyda 150+ o gyrtiau. Mae'r rhain yn cael eu rhedeg gan ymddiriedolaethau elusennol ac ati. Fodd bynnag, eto, mae angen moderneiddio a buddsoddi mewn strwythurau rheoli proffesiynol.

SJ: Dywedodd Simon wrth y grŵp fod edeifion gwaelodol yn perthyn i bob un o'r rhain. Mae'r rhain yn cynnwys buddsoddi mewn cyfleusterau technoleg, modelau llywodraethu gwell, a chynaliadwyedd.

MH: Holodd SJ am y diffyg cyllid a roddwyd gan Tennis Cymru i'w athletwyr gorau.

SJ: Mae Tennis Cymru wedi bod yn gweithio gydag Abertawe i gynhyrchu un cynllun cydlynol. Maent yn sicrhau bod cyfleoedd i bobl roi cynnig ar dennis am ddim ac yn creu llwybr fel bod y rhai sydd am symud ymlaen yn gallu cael cymorth ariannol. Enghraifft berffaith o hyn yw Mimi Webb a wnaeth ei hyfforddiant yn Abertawe ac a fu'n chwarae yn Wimbledon eleni. Fodd bynnag, byddai cost uwchraddio Abertawe, er enghraifft, yn costio tua 3 miliwn o bunnoedd.

LAJ: Gofynnodd LAJ a oedd unrhyw gymorthdaliadau ar gyfer y rhai sydd am ddysgu i chwarae?

SJ: Dywedodd SJ wrth y grŵp, yn y gorffennol, nad oedd digon wedi'i baratoi â'r sector addysg a'r Awdurdodau Lleol ond ei fod yn gweithio i sicrhau bod yr adnoddau hyn ar gael. Rhoddodd SJ yr enghraifft o 'Park Run' a'r awydd i wneud rhywbeth fel hyn.

LAJ: Gofynnodd LAJ a oedd unrhyw gwestiynau eraill ac a oedd gan y grŵp unrhyw syniadau o faterion yr hoffent fynd i'r afael â nhw yn y dyfodol?

MH: Argymhellodd MH y dylid cyfarfod â grwpiau chwaraeon ar lawr gwlad fel grwpiau rygbi, pêl-droed a chriced.

COFNODION Y GRŴP TRAWSBLEIDIOL

MH: Argymhellodd MH bod gweinidogion y Llywodraeth yn mynychu cyfarfodydd y Grŵp Trawsbleidiol yn y dyfodol.

LAJ: Diolchodd i'r grŵp a'r gwesteion am fod yn bresennol a dywedodd ei bod yn edrych ymlaen at barhau â’r adolygiad hwn ar ôl y toriad.